

PBT-A-50361/2011. Ajánlás

A Pénzügyi Békéltető Testület a H.A. részéről (a továbbiakban: *Kérelmező*) az ABC Biztosító (a továbbiakban: *Pénzügyi Szolgáltató*) ellen benyújtott kérelmére indult, xxx ügyszám alatt nyilvántartásba vett, pénzügyi fogyasztói jogvita rendezésére irányuló eljárásban, a 2011. november 28. napjára kitűzött és azon a napon megtartott meghallgatáson az alábbi

AJÁNLÁST

hozta:

A Pénzügyi Békéltető Testület felhívja a Pénzügyi Szolgáltatót, hogy az általa xxx kárszámon nyilvántartásba vett, 2011. június 21. napján bekövetkezett kárral kapcsolatos kárügyben a kárrendezési eljárást ismételten folytassa le, annak figyelembevételével, hogy a Kérelmező által biztosított ingatlan nappali szobája a káresemény bekövetkezésének időpontjában lezárt helyiségnek minősült, melybe erőszakos módon hatoltak be, mely alapján megállapítható az xxx Lakásbiztosítás különös feltételeinek C/6.1. pontjában meghatározott betöréses lopás biztosítási esemény bekövetkezése.

A Pénzügyi Békéltető Testület felhívja a Kérelmezőt, hogy a 2011. június 28. napján felvett kárbejelentési részletezőben feltüntetett értéktárgyak meglétét és a rongálással kapcsolatban felmerült költségeit okiratokkal bizonyítsa a Pénzügyi Szolgáltató felé.

A Pénzügyi Békéltető Testület felhívja a Pénzügyi Szolgáltatót, hogy a lezárt helyiség védelmi színvonala, és az igazolt értéktárgyak alapján határozza meg a kár összegszerűségét, és – tekintettel arra, hogy a Kérelmező a kármegelőzési kötelezettségének megszegésével a kár bekövetkeztében 50 %-ban közrehatott – ennek 50%-át, az értéktárgyak meglétét igazoló okiratok kézhezvételét követő 15 napon belül, fizesse meg a Kérelmező részére.

Az ajánlás ellen fellebbezésnek helye nincs, azonban annak kézhezvételétől számított 15 napon belül hatályon kívül helyezése kérhető a Fővárosi Bíróságtól, ha a tanács összetétele vagy eljárása nem felelt meg a Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyeletéről szóló 2010. évi CLVIII. törvény (a továbbiakban: *Psztv.*) rendelkezéseinek, a Pénzügyi Békéltető Testületnek nem volt hatásköre az eljárásra, vagy a kérelem meghallgatás nélküli elutasításának lett volna helye.

A pénzügyi szolgáltató az ajánlás hatályon kívül helyezését a fentiekén túl – az ajánlás részére történt kézbesítéstől számított tizenöt naptári napon belül – akkor is kérheti a Fővárosi Bíróságtól, ha az ajánlás tartalma nem felel meg a jogszabályoknak.

Ha a pénzügyi szolgáltató az ajánlásnak nem tesz eleget, a Pénzügyi Békéltető Testület – a Kérelmező nevének megjelölése nélkül – jogosult a jogvita tartalmának rövid leírását és az eljárás eredményét – legkorábban az ajánlásnak a pénzügyi szolgáltató részére történt kézbesítéstől számított hatvan nap elteltével – nyilvánosságra hozni.

A Pénzügyi Békéltető Testület felhívja a Pénzügyi Szolgáltatót és a Kérelmezőt, hogy a jelen ajánlás végrehajtásáról az ajánlás kézhezvételét követő 60 napon belül írásban tájékoztassák a Testületet.

A Pénzügyi Békéltető Testület ajánlása nem érinti a Kérelmező azon jogát, hogy a Pénzügyi Szolgáltatóval szembeni igényét bírósági eljárás keretében érvényesítse.

A Pénzügyi Békéltető Testület döntését a Pénzügyi Szervezetek Állami Felügyeletéről szóló 2010. évi CLVIII. törvény (a továbbiakban: *Psztv.*) 94. §-ának b) pontja, 97. §-a, valamint 100. §-ának (1) bekezdése alapján hozta meg.

INDOKOLÁS

A Kérelmező a 2011. október 18. napján indult eljárásban kérelemmel (a továbbiakban: *Kérelem*) fordult a Pénzügyi Békéltető Testülethez, amelyben a Pénzügyi Szolgáltatóval fennálló, xxx lakásbiztosításból fakadó igényével kapcsolatos jogvitája felülvizsgálatát kérte a Testülettől.

A Kérelemben ismertetett tényállás szerint 2011. június 21. napjának éjjelén betörték a Kérelmező házába. Előadta, hogy a betörők a nappali szoba bukó állapotában lévő ablakának befedésével, az ablak zárszerkezetének tönkretételével jutottak be. Az ellopott érték és a rongálásból eredő kár összege meghaladja a 220.000 Ft-ot. A Pénzügyi Szolgáltató arra hivatkozva, hogy – álláspontja szerint – a lakás nem volt lezárt állapotban, a kárkifizetést 2011. augusztus 10. majd 2011. augusztus 30. napján írt leveleiben elutasította. A Kérelmező panaszát kivizsgálva 2011. október 3. napján kelt levelében elutasító álláspontját fenntartotta. A Kérelmező álláspontja szerint a Pénzügyi Szolgáltató az erőszakos behatolás tényét és a rongálás megvalósulását nem vitatta, ennek következtében véleménye szerint, ha egy lakásba erőszakosan

behatolnak és ott kárt okoznak, akkor a kárért nemcsak a lakás tulajdonosának, hanem a biztosítónak is felelősséget kell vállalnia.

A Pénzügyi Szolgáltató elutasító válaszára figyelemmel a Kérelmező kérte a Pénzügyi Békéltető Testületet, hogy határozatával kötelezze a Pénzügyi Szolgáltatót az általa a Pénzügyi Szolgáltató felé bejelentett kárigény megfizetésére.

A Pénzügyi Szolgáltató válasziratában fenntartotta korábbi leveleiben foglaltakat, mely szerint a Kérelmező igényének jogosságát nem ismeri el.

Álláspontja szerint az xxx lakásbiztosítás feltételeinek (továbbiakban: *Feltételek*) 6. pontja kimondja, hogy „Az épület és lakástartalom betöréses lopás kockázatokra történő biztosítását a biztosító az 1. és 2. számú mellékletben szabályozott védelmi előírások mellett vállalja. A biztosító kártérítési kötelezettsége a káresemény bekövetkezésekor meglévő, a kárrendezés során megállapított és rögzített tényleges betörésvédelmi rendszernek megfelelő, az 1. számú mellékletben meghatározott limitekig terjed...”. A Feltételek 6.1. a) pontja szerint betöréses lopásnak minősül, „ha a tettes a biztosított vagyontárgyat úgy tulajdonítja el, hogy a lezárt helyiségekbe erőszakos módon (nyílászárók be- vagy feltörésével, fal, tető vagy födém kibontásával, illetve ezekhez hasonló módon) betört, behatolt.”

Előadta, hogy a kérdéses estén – Kérelmező okiratokba is foglalt – elmondása szerint az ablakot bukó állapotban hagyta (rendőrségi tanúvallomás 3. sora), így álláspontja szerint a lakás a lezárt helyiség jellegét elveszítette. Mivel a szerződéses feltételek szerint biztosítási eseménynek a lezárt helyiségekbe erőszakos módon történő behatolás minősül, a káreseményként bejelentett eset nem biztosítási esemény, így a biztosító szolgáltatási kötelezettsége nem állt be.

A Pénzügyi Szolgáltató rögzíteni kívánta, hogy a szemlebizottság helyszínre érkezéséig a Kérelmező az állítása szerinti betörés nyomait eltüntette és rendet rakott. Álláspontja szerint jelentős részben ebből kifolyólag a bűncselekmény pontos leképezése lehetetlenné vált.

A Pénzügyi Szolgáltató idézi, hogy a kiérkező szemlebizottság a nappali ablakának tokját és keretét megvizsgálva megállapította, hogy azon feszítési nyom, illetve erőszakos behatolásra utaló szerkezeti elváltozás kívülről nem figyelhető meg. Az ablakon speciális technikával szövetkesztyűnyom-töredék mutatható ki. Ugyanakkor mivel álláspontja szerint, sem a kesztyű pontos leírását, sem a nyom keletkezésének idejét megállapítani nem lehet így minden kétséget kizárólag nem hozható összefüggésbe a betöréssel, származhat akár például Kérelmező korábbi ablaktisztításából is.

Előadta, hogy a szemle során megállapításra került, hogy a befelé nyitott ablakszárny jobb felső részén levő rézöntvény rögzítő elem törött állapotú és egy rugónál fogva az ablakkeret síkjából 1 cm-re kiáll. A rögzítésre szolgáló facsavar törött állapotban található keresztirányban. Kiemelte, hogy álláspontja szerint, ezen sérülések keletkezési ideje sem állapítható meg.

Előadta továbbá, hogy mindezek mellett nemcsak az ablak sérülésének keletkezése, hanem maga a kár bizonyítása is nehézségekbe ütközik, hiszen a Kérelmező a helyszín megváltoztatásával, álláspontja szerint, meghíúsította a szemlebizottság számára az eset körülményeinek pontos feltárását.

A Pénzügyi Békéltető Testület felhívásának megfelelően nyilatkozott, hogy a jogalap esetleges fennállása esetében 94.000 Ft összegű kártérítés megállapítását tenné lehetővé Kérelmező által kötött módozat.

A fent előadottak alapján a Pénzügyi Szolgáltató a kárrendezés során, álláspontja szerint, jogszerűen járt el. A Pénzügyi Szolgáltató válasziratában nyilatkozott, hogy a Pénzügyi Békéltető Testület döntését kötelezőként nem fogadja el, a döntésnek alávetni magát nem kívánja.

Az ügyben 2011. november 28. napján megtartott meghallgatáson a Kérelmező elmondta, hogy nem közvetlenül a bűncselekmény felfedezése után raktak rendet. A személyes tárgyakat, ruhákat rakták vissza a helyükre, a rendőrség szempontjából fontos körülményeket változatlanul hagyták. Előadta, hogy miután elmentek a helyszínelők a helyszínről, az asztalos kicserélte a betörés során eltört zárbetétet. A merevítő fém szerkezetet a betörés során törték el, így tudtak bejutni a lakásba. Az ablak felső részén lévő öntvény rész a betörés során teljesen eldeformálódott, az öntvényt ki kellett cserélni. Az ablakot nem lehet oly módon kinyitni, hogy kiakasztanak valamit, hanem annak merevítő fémszerkezetét el kellett törni, ahhoz hogy bejussanak. A zárszerkezet a betörést megelőzően sértetlen volt; egy-két éve cseréltették ki az ablakokat és azok zárszerkezetét. A 10.000 Ft összegű rongálási kár a nevezett zárszerkezet kicserélésére vonatkozik. A zárat még aznap kicseréltették, mivel az ablakot nem lehetett becsukni a törött zár miatt.

A Pénzügyi Szolgáltató képviselője vitatta, hogy a betöréses lopás történt, vitatta továbbá az eltulajdonított vagyontárgyak körét is. Véleménye szerint a rendelkezésre álló okiratok (így különösen a rendőrségi iratok) nem támasztják alá egyértelműen az esemény bekövetkezését és annak körülményeit. Mivel a jogalapot a Pénzügyi Szolgáltató nem tartotta megalapozottnak, az összecszerűség körében a kárrendezést nem

folytatták le teljes körűen s. Számlák, igazolások nélkül ugyanakkor nem lehet megállapítani az összecszerúséget. Álláspontja szerint a lezárt helyiség fogalma magában foglalja azt is, hogy a nyílászárók zárt állapotban vannak. Amennyiben nincs külön védelmi elem, például rács a nyílászárón, úgy az ablak bármilyen nyitott állapota kizárja a lezárt állapot megállapíthatóságát. Előadta továbbá, hogy a helyszíni szemle jegyzőkönyvében foglalt megállapítás, miszerint a szemle időpontjában az ablak zárszerkezete törött állapotban volt, nem bizonyítja azt, hogy az a behatolás során törött el.

A Kérelem az alábbiak szerint részben alapos.

A xxx Rendőrkapitányság Bűnügyi Osztály Nyomozó Alosztály Készenléti Csoportja által, xxx ügyszám alatt felvett, helyszíni szemléről felvett Jegyzőkönyv megállapítja, hogy a káresemény helyszínén a szemle időpontjában „a befelé nyitott ablakszárny jobb felső részén lévő réz öntvény rögzítő elem törött állapotú és egy rugónál fogva az ablakkeret síkjából 1 cm-re kiáll”. Az azonos számú ügyben a tanúkihallgatásról készült jegyzőkönyvben, valamint jelen eljárásban tartott meghallgatáson a Kérelmező következetesen akként nyilatkozott, hogy a rongálódás a betörés során keletkezett, előtte az ablak sérülésmentes, újszerű állapotú volt.

A Pénzügyi Szolgáltató vitatta, hogy a szemlejegyzőkönyvben rögzített rongálódás a betörés eredményeként keletkezett, vélelmezve, hogy az korábban is történhetett. A Kérelmező következetes előadása, a szemlejegyzőkönyv megállapításai és az eset összes körülménye arra utalnak, hogy a rongálódás a betöréssel összefüggésben keletkezett be. Erre figyelemmel a bizonyítási teher az eljáró tanács megítélése szerint ebben a kérdésben a Pénzügyi Szolgáltatót terheli. A Pénzügyi Szolgáltató ezen állítását okiratokkal vagy egyéb módon bizonyítani nem tudta, nem is állította, hogy erre vonatkozóan bizonyítékokkal rendelkezne, ezért az eljáró tanács megítélése szerint az erőszakos módon történő behatolás, azaz a betörés ténye a rendelkezésre álló bizonyítékok alapján megállapítható.

A jogvita eldöntése szempontjából ezt követően annak értelmezése volt szükséges, hogy a betörés lezárt helyiségbe történt-e. Tekintettel arra, hogy a Feltételek nem definiálják a lezárt helyiség fogalmát, a Polgári Törvénykönyvről szóló 1959. évi IV törvény (továbbiakban: Ptk.) 207. § paragrafusának alapján a szavak általánosan elfogadott jelentése szerint kellett értelmezni.

Az eljáró tanács álláspontja szerint amennyiben a helyiségbe történő bejutást gátló berendezést (nyílászárót) rendeltetésszerűen használva, erőkifejtés és állagsérelem okozása nélkül bárki kinyithatja (például csupán becsukott, de be nem zárt bejárati ajtó, behajtott ablak), a helyiség nem minősíthető lezárt helyiségnek. Ha azonban a nyílászáróra rendellenes, és általában állagkárosodással is járó fizikai ráhatást, erőkifejtést kell gyakorolni ahhoz, hogy a helyiségbe be lehessen jutni, a helyiség a szavak általánosan elfogadott jelentése szerint lezárt helyiségnek minősül. Jelen ügyben a fentebb hivatkozott bizonyítékok és a becsatolt fényképfelvételek alapján megállapítható, hogy a nappali szoba ablaka olyan fém (réz-) öntvény rögzítőelemmel volt ellátva, amely az ablak bukó állapotában is megakadályozta az ablak állagsérelem nélküli teljes kinyitását. Az ablakot kinyitni és azon keresztül a helyiségbe behatolni csak állagsérelem okozásával, az öntvény eltörésével lehetett. A rongálás tényét a fentebb már részletezett bizonyítékok alátámasztják, így az eljáró tanács megállapította, hogy a nappali szoba lezárt helyiségnek minősült.

Az eljáró tanács kiemeli, hogy a „lezárt helyiség” és a „védelmi szint” nem azonos fogalmak. A szerződési feltételek természetesen meghatározhatják azt, hogy milyen védelmi előírások teljesülése esetén mekkora limitösszegig téríti a biztosító a betöréses lopásból származó károkat, a betöréses lopás biztosítási esemény megvalósulása szempontjából azonban a lezárt helyiség – Feltételekben egyébként nem részletezett – fogalma irányadó. Az eljáró tanács megjegyzi, hogy ettől függetlenül a Feltételek az ablakok vonatkozásában az 1. védelmi szinthez tartozóan semmilyen többletelőírást nem rögzítenek.

Az eljáró tanács ugyanakkor figyelembe vette, hogy a Kérelmező nem a tőle elvárható gondossággal járt el, amikor a földszinten lévő ablakokat bukó helyzetben hagyta, miközben a család éjszaka az emeleten aludt. A jelenlegi közbiztonsági viszonyok között ez a magatartás a kármegelőzési kötelezettség felróható megszegésének minősül, tekintettel arra, hogy a bukóra nyitott ablak vonzó lehetőséget jelent az elkövetők számára, hiszen jóval egyszerűbben feltörhető, mint egy bezárt ablak. Tekintettel arra, hogy az ablak bukó állapotban is megakadályozza az erőszak kifejtése nélküli bejutást, a Kérelmező Ptk. 556. § (3) bekezdés szerinti súlyos gondatlansága – a tanács megítélése szerint – nem állapítható meg. Ettől függetlenül azonban kétségtelen, hogy a Kérelmező a Ptk. 277. §-ának (2) bekezdéséből levezethető kármegelőzési kötelezettségét – mely szerint a kötelezettnek a szerződés teljesítése, illetve e körben a károk megelőzése érdekében úgy kell eljárnia, ahogy az az adott helyzetben általában elvárható – megszegte. E kötelezettség megszegésének jogkövetkezménye – mint azt a Legfelsőbb Bíróság BH 2002.487. számú eseti döntésében is elvi érveléssel kimondta – nem a biztosító mentesülése, hanem a Ptk. 318. §-ának (1) bekezdésében foglalt utaló

szabály folytán a kártérítés általános szabályainak az alkalmazása. Ezért a Kérelmező mulasztásával kapcsolatban az eljáró tanács indokoltnak találta a Ptk. 340. §-ának (1) bekezdésében foglalt kármegosztás alkalmazását, melynek mértékét a kötelezettségszegés súlyának megfelelően az eljáró tanács 50-50 %-ban állapította meg.

Az eljáró tanács megállapította továbbá, hogy mivel a Pénzügyi Szolgáltató vitatta a kárbejelentés jogalapját, így a kárrendezési eljárást nem folytatta le, a kárfelvételi részletezőben rögzített értéktárgyak meglétét, illetve a rongálás helyreállításának költségét igazoló okiratokat sem kérte be. Az értéktárgyak meglétének és a költségek felmerülésének bizonyítása a Kérelmező feladata. A Pénzügyi Szolgáltató csak az igazolt értéktárgyak és felmerült költségek alapján a lezárt helyiség védelmi színvonalának megfelelő, Feltételekben szabályozott mértékig köteles a károkat rendezni.

Az eljáró tanács döntése alapján, tekintettel a Kérelmező gondatlan magatartására, ezen kárrendezési eljárás keretében meghatározott összeg 50%-át köteles megfizetni a Kérelmező részére.

A Pszvtv. 94. § b) pontja alapján egyezség hiányában a tanács az ügy érdemében ajánlást tesz, ha a kérelem megalapozott, azonban a 4. §-ban meghatározott szervezet vagy személy az eljárás kezdetekor úgy nyilatkozott, hogy a tanács döntését kötelezőként nem ismeri el, illetve ha a tanács döntésének elismeréséről egyáltalán nem nyilatkozott.

Mivel a Kérelmező Kérelme a fentiek szerint részben megalapozott és a Pénzügyi Szolgáltató az ügyben alávetési nyilatkozatot nem tett, az eljáró tanács a rendelkező rész szerinti ajánlást adta ki.

Budapest, 2011. december 05.

Dr. Matovics Ruben Ferenc s.k.,
eljáró tanács elnöke

Fábián Attila s.k.,
eljáró tanács tagja

Dr. Sebestyén Ádám s.k.,
eljáró tanács tagja